

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พินิจสารจากงานเขียน

เรื่อง พินิจความตามเจตนา

ครูผู้สอน ครูฟาริตะห์ เบญญากาจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พินิจสารจากงานเขียน

พินิจความตามเจตนา

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑. พุทอธิบายความหมายและลักษณะการตีความจากงานเขียนได้ถูกต้อง
- ๒. เขียนสรุปเจตนาของผู้เขียนได้ถูกต้อง
- ๓. ใช้ภาษาในการถ่ายทอดตามเจตนาอย่างตรงไปตรงมา
และสร้างสรรค์

กิจกรรม

คำนี้สื่ออะไร?
สัญลักษณ์นี้บอกอะไร?

สีขาว

คำนี้คืออะไร?

สัญลักษณ์นี้บอกอะไร?

สคํ

คำนี้คืออะไร?

สัญลักษณ์นี้บอกอะไร?

คำนี้คืออะไร?
สัญลักษณ์นี้บอกอะไร?

คำนี้คืออะไร?
สัญลักษณ์นี้บอกอะไร?

คำนี้คืออะไร?
สัญลักษณ์นี้บอกอะไร?

กิจกรรม

คำพูดบอกความ เจตนาบอกใจ
น้ำเสียงบอกอารมณ์

กิจกรรม คำพูดบอกความ เจตนาบอกใจ น้ำเสียงบอกอารมณ์

“มะม่วงดิบมีรสเปรี้ยวจึงต้องทานกับน้ำปลาหวาน”

“ผู้หญิงคนนั้นแต่งตัวเปรี้ยวจิง”

คำถาม การใช้ภาษา ๒ ข้อความนี้สื่อสารแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

กิจกรรม คำพูดบอกความ เจตนาบอกใจ น้ำเสียงบอกอารมณ์

“มะม่วงดิบมีรสเปรี้ยวจึงต้องทานกับน้ำปลาหวาน”

ข้อความที่ ๑ เป็นการสื่อสารที่ตรงไปตรงมาสามารถเข้าใจได้ทันที

“ผู้หญิงคนนั้นแต่งตัวเปรี้ยวจัง”

ข้อความที่ ๒ เป็นการสื่อสารที่ต้องตีความ บางคำไม่ได้หมายถึงสิ่งนั้น

โดยตรง

กิจกรรม คำพูดบอกความ เจตนาบอกใจ น้ำเสียงบอกอารมณ์

“รับขนมจีบ ซาลาเปาเพิ่มไหมคะ”

คำถาม พนักงานร้านสะดวกซื้อกล่าวโดยมีเจตนาเพื่ออะไร

กิจกรรม คำพูดบอกความ เจตนาบอกใจ น้ำเสียงบอกอารมณ์

“รับขนมจีบ ซาลาเปาเพิ่มไหมคะ”

คำตอบ มีเจตนาเพื่อเชิญชวนและแนะนำให้ซื้อสินค้า

กิจกรรม คำพูดบอกความ เจตนาบอกใจ น้ำเสียงบอกอารมณ์

“แอปใหม่นี้มีหลายเรื่องที่น่าสนใจ แต่ที่ผมชอบที่สุด
คือ บริการการกดเงินจากตู้เอทีเอ็มโดยไม่ต้องใช้
บัตรเอทีเอ็ม”

คำถาม ผู้พูดมีน้ำเสียงอย่างไร

กิจกรรม คำพูดบอกความ เจตนาบอกใจ น้ำเสียงบอกอารมณ์

“แอปใหม่นี้มีหลายเรื่องที่น่าสนใจ แต่ที่ผมชอบที่สุด
คือ บริการการกดเงินจากตู้เอทีเอ็มโดยไม่ต้องใช้
บัตรเอทีเอ็ม”

คำตอบ มีน้ำเสียงที่แสดงถึงความพึงพอใจ ความชื่นชมชื่นชอบ

กิจกรรม

พินิจสารจากข้อความ

รูปแบบกิจกรรม

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมพิจารณาจากข้อความ
โดยอ่านแถบข้อความแล้วพิจารณาคำที่ขีดเส้นใต้

- ข้อใดใช้การสื่อความหมายตรง
- ข้อใดสื่อความหมายโดยนัย

๑. นักมวยฝ่ายแดงเพลิงงพล้ำตกเป็นเบี้ยล่างนักมวยฝ่ายน้ำเงิน

๒. ลูกน้องยืมเงินไปหนึ่งหมื่นแต่ผ่อนใช้เป็นเบี้ยหัวแตก

เดือนละ บาท

๓. ครูที่ไปปฏิบัติงานในโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ
จะได้รับเบี้ยกั้นดารด้วย

๔. กว่าจะเจรจาเรื่องนี้ได้สำเร็จ เขาต้องเสียเบี้ยป้ายรายทาง
ไปไม่น้อย

แนวคำตอบ

ข้อที่สื่อความโดยตรง คือ ข้อที่ ๓

๓. ครูที่ไปปฏิบัติงานในโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล
ความเจริญจะได้รับเบี้ยกันดารด้วย

แนวคำตอบ

ข้อที่สื่อความหมายโดยนัยคือ ข้อที่ ๑ , ๒ , ๔

๑. นักมวยฝ่ายแดงเพื่องพล้มตักเป็นเบี้ยล่างนักมวย
ฝ่ายน้ำเงิน

๒. ลูกน้องยืมเงินไปหนึ่งหมื่นแต่ผ่อนใช้เป็นเบี้ยหัวแตก
เดือนละบาท

๔. กว่าจะเจรจาเรื่องนี้ได้สำเร็จ เขาต้องเสียเบี้ยบ้ายรายทาง
ไปไม่น้อย

กิจกรรม

วิเคราะห์ความจากคำ

กิจกรรม พิจารณาหาคำจากคำ

ไม้กฤษณาจัดเป็นไม้เนื้อหอม
ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจมาก

มีความหมายโดยตรง

กิจกรรม พิจารณาห้ความจากคำ

เธอเป็นดาวประจำโรงเรียนที่สวยงาม
และฉลาดมาก ๆ เลย

มีความหมายโดยนัย

กิจกรรม พิจารณาหาคำจากคำ

แม่คำคนนี้เค็มมากลูกคำชื่อของ
ตั้งหลายพันไม่ยอมลดสักแดงเดียว

มีความหมายโดยนัย

กิจกรรม พิเคราะห์ความจากคำ

ผมขอมอบดอกไม้ชื่อนี้ให้คุณ

มีความหมายโดยตรง

กิจกรรม พิเคราะห์ความจาคำ

ข้อสอบวิชาภาษาไทยของคุณครูฟารีตะห์

หินจริง ๆ

มีความหมายโดยนัย

กิจกรรม

ตามล่าหาเจตนา

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนจับคู่ อ่านแถบข้อความแล้วพิจารณาเจตนาของผู้ส่งสารว่ามีเจตนาอย่างไร
๒. ให้นักเรียนบันทึกผลลงใบกิจกรรม เรื่อง ตามล่าหาเจตนา
๓. นักเรียนนำเสนอใบกิจกรรม เรื่อง ตามล่าหาเจตนา และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

ใบกิจกรรม

เรื่อง ตามล่าหาเจตนา

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง ตามล่าหาเจตนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พินิจสารจากงานเขียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง พินิจความเจตนา (๑)

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านแถบข้อความ แล้วพิจารณาเจตนาของผู้ส่งสารว่ามีเจตนาอย่างไร

“เราไม่ควรไปเอื้อมเด็ดเอาดอกฟ้าซึ่งเป็นดอกไม้ที่อยู่สูงเกินไปมาเชยชม เพราะอาจต้องตรอมใจด้วยความผิดหวัง แต่ ควรเลือกเด็ดเอาดอกพะยอมที่อยู่ต่ำ ๆ มาเชยชมในยามขาดแคลนจะดีกว่า ถ้าอยู่สูงไปหน่อย ก็อาจจะเอาไม้สอยลงมาได้ไม่ยากนัก”

ผู้ส่งสารมีเจตนา

“งอน ไม่ใช่ งอล
สังเกต ไม่ใช่ สังเกต
อนุญาต ไม่ใช่ อนุญาต
รัก ไม่ใช่ รัก”

ผู้ส่งสารมีเจตนา

กิจกรรม ตามล่าหาเจตนา

“เราไม่ควรไปเอื้อมเด็ดเอาดอกฟ้าซึ่งเป็นดอกไม้ที่อยู่สูงเกินไปมาเชยชม เพราะอาจต้องตรอมใจด้วยความผิดหวัง แต่ ควรเลือกเด็ดเอาดอกพะยอม ที่อยู่ต่ำ ๆ มาเชยชมในยามขาดแคลนจะดีกว่า ถ้าอยู่สูงไปหน่อยก็อาจจะเอาไม้สอยลงมาได้ไม่ยากนัก”

มีเจตนามุ่งเตือนใจ เตือนสติให้รู้จักประมาณตนในการเลือกคู่ครอง

กิจกรรม ตามล่าหาเจตนา

“งอน ไม่ใช่ งอล
สังเกต ไม่ใช่ สังเกต
อนุญาต ไม่ใช่ อนุญาติ
รัก ไม่ใช่ ลัก”

มีเจตนาต้องการใช้
ภาษาไทยให้ถูกต้อง

กิจกรรม

สำเนียงสื่อภาษา

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนจับคู่ อ่านแถบข้อความแล้วพิจารณาน้ำเสียงของผู้ส่งสาร ว่ามีน้ำเสียงอย่างไร
๒. ให้นักเรียนบันทึกผลลงใบกิจกรรม เรื่อง สำเนียงส่อภาษา
๓. นักเรียนนำเสนอใบกิจกรรม เรื่องสำเนียงส่อภาษา และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

ใบกิจกรรม

เรื่อง สำเนียงส่อภาษา

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง สำเนียงส่อภาษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พินิจสารจากงานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง พินิจความเจตนา (๑)

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาน้ำเสียงของผู้ส่งสาร ว่ามีน้ำเสียงอย่างไร

“ขอเชิญมาดูลูกกระโดด (ลูกกระโดดหมายถึง ลูกกระพรวน) ใช้ติดตั้งขวางถนนเพื่อลดความเร็วของยวดยาน) ของมหาวิทยาลัยเรา สุดยอดเยี่ยม ๑ ครับ ถ้าเราควมอเตอร์ไซด์มาเร็ว ๑ รับรองได้ว่ามอเตอร์ไซด์ของเราพังแน่นอน”

ผู้ส่งสารมีน้ำเสียง

“และในวันนี้ เรอนั้นหงุดหงิด และลุกขึ้นอีกครั้ง ด้วยพลังในหัวใจอย่าไปยอมแพ้ให้กับปัญหาใด ๆ จงพร้อมจะอดทน ก้าวไปสู่หนทางที่ฝันได้ด้วยตัวเองบนถนน ที่คนก้าวเดิน จะเป็นดังภาพสะท้อน ให้เห็นละครที่ต่างชีวิตไป”

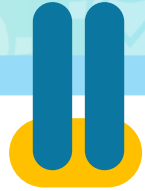
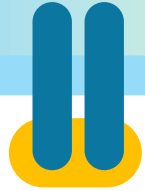
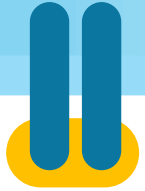
ผู้ส่งสารมีน้ำเสียง

“พี่เลวแคไหนไยน้องจึงซัง เพราะจนกระมังยอหดหู่ ผู้ดีมีเงิน คงหวังพึ่งพิง พี่รักจริงจึงไม่สนใจ ไซ้แล้วซิเศรษฐีมีเงินเขาซื้อรักได้ พี่หลงรักแทบเป็นบ้าน้ำตาหรือแทนน้ำใจ จะจำจนตาย ใจดำ”

ผู้ส่งสารมีน้ำเสียง

กิจกรรม สำเนียงส่อภาษา

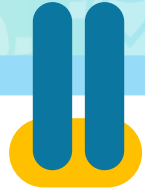
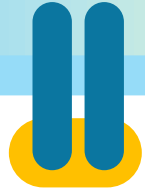
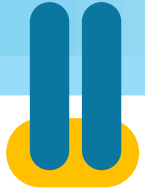
“ขอเชิญมาดูลูกกระโดด (ลูกกระโดดหมายถึง ลูกกระนาด
ชะลอความเร็ว ใช้ติดตั้งขวางถนนเพื่อลดความเร็วของ
ยวดยาน) ของมหาวิทยาลัยเรา สุดยอดจริง ๆ ครับ ถ้าเรา
ควบมอเตอร์ไซค์มาเร็ว ๆ รับรองได้ว่ามอเตอร์ไซค์ของเราพัง
แน่นอน”

ผู้ส่งสารมีน้ำเสียงประชดประชัน

กิจกรรม สำเนียงส่อภาษา

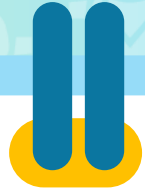
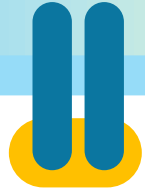
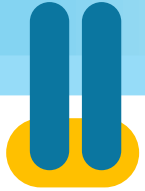
“และในวันนี้ เธอนั้นจหงัดยีน และลุกขึ้นอีกครั้ง ด้วยพลัง
ในหัวใจอย่าไปยอมแพ้ให้กับปัญหาใด ๆ จงพร้อมจะอดทน
ก้าวไปสู่หนทางที่ฝันใฝ่ด้วยตัวเองบนถนน ที่คนก้าวเดิน
จะเป็นดังภาพสะท้อน ให้เห็นละครที่ต่างชีวิตไป”

ผู้ส่งสารมีน้ำเสียงปลุกใจ เร้าใจ

กิจกรรม สำเนียงส่อภาษา

“พี่เลวแค่ไหนในน้องจึงซัง เพราะจนกระทั่งยอดหญิง ผู้ดีมีเงิน
คงหวังพึ่งพิง พี่รักจริงจึงไม่สนใจ ไข่แล้วศิเศรษฐีมีเงินเขาซื่อรักได้
พี่หลงรักแทบเป็นบ้า น้ำตาหรือแทนน้ำใจ จะจำจนตาย ใจดำ”

ผู้ส่งสารมีน้ำเสียงตัดพ้อ

กิจกรรม

รู้หลักพิณิจสาร

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนจับคู่
๒. ให้นักเรียนบันทึกผลลงใบกิจกรรม
เรื่อง รู้หลักพินิจสาร
๓. นักเรียนนำเสนอใบกิจกรรม
เรื่อง รู้หลักพินิจสาร

ใบกิจกรรม

เรื่อง รู้หลักพินิจสาร

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง รู้หลักพินิจสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พินิจสารจากงานเขียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง พินิจความเจตนา (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปหลักการการพินิจความจากการอ่าน ด้วยรูปแบบแผนผังความคิด

การพินิจความตามเจตนา

กิจกรรมนำเสนอ

ใบกิจกรรม เรื่อง รู้หลักพินิจสาร

กิจกรรมอภิปรายความรู้

รู้หลักพิจารณา

คำถามชวนคิด

การอ่านตีความ
คือ

การอ่านตีความ

คือ การอ่านเพื่อให้เข้าใจความหมาย ความคิด
สำคัญของเรื่อง ความรู้สึก และอารมณ์สะท้อนใจ
จากบทประพันธ์

คำถามชวนคิด

การอ่านตีความ
มีหลักการอย่างไร

หลักการอ่านตีความ

๔. เขียนเรียบเรียงถ้อยคำที่ได้จากการตีความให้มี
ความหมายชัดเจน

๓. การตีความไม่ใช่การถอดบทประพันธ์ ต้องจับความคิด
แนวคิดของผู้เขียนที่แฝงไว้

๒. ทำความเข้าใจถ้อยคำ สังเกตบริบทหรือเนื้อความแวดล้อมว่า
ไปในทิศทางใด

๑. อ่านเรื่องให้ละเอียด จับประเด็นสำคัญให้ได้

คำถามชวนคิด

ประเภทของ
การอ่านตีความ

ประเภทของการตีความ

ตีความตามเนื้อหา

ตีความตามน้ำเสียง

ประเภทของการตีความ

ตีความตามเนื้อหา

พิจารณาการใช้ถ้อยคำและความหมายของคำ
สำนวนโวหารและความเปรียบของเนื้อหาในการสื่อสาร

ประเภทของการตีความ

ตีความตามน้ำเสียง

หรือตีความตามเจตนาของผู้เขียน พิจารณาการแสดง
ความรู้สึก อารมณ์ และทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อเรื่อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พินิจสารจากงานเขียน

พินิจความตามเจตนา

สรุปบทเรียน

ในการรับสารไม่ว่าจะเป็นการอ่านการฟัง ผู้รับสาร
ต้องพยายามทำความเข้าใจสารหรือความคิด ของผู้ส่งสาร
เพื่อให้สื่อสารได้เข้าใจตรงกันหรือรู้เท่าทันความคิดของ
ผู้ส่งสาร ได้รับอรรถรสจากการสื่อสาร

สรุปบทเรียน

หากสารที่ส่งมานั้นเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา เช่น การเสนอข่าวของทางราชการ การเขียนสารคดี ผู้รับสารย่อมเข้าใจสารได้ไม่ยาก แต่ถ้าสารที่ส่งมามีถ้อยคำที่แฝงความหมายหรือใช้กลวิธี การแต่งหรือการนำเสนอที่ไม่ได้สื่อความหมายตรงตามตัวอักษร ผู้รับสารจำเป็นต้องตีความเพื่อให้เข้าใจ ความหมายของสารได้อย่างถูกต้อง ถ่องแท้ และลึกซึ้ง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ประเพณีสารอย่างชาญฉลาด

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบกิจกรรม เรื่อง การประเมินค่าจากการอ่าน
๒. ใบกิจกรรม เรื่อง ประเมินค่างานเขียน
ร้อยกรอง/ร้อยแก้ว
๓. ปากกาสี กระดาษ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

